

ច្បាប់

ស្តីពី

មូលបត្រអន្តរជាតិ

ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១ .-

ច្បាប់នេះមានគោលបំណងផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌរួមសម្រាប់គ្រប់គ្រងការបោះឆ្នោយ ការជួញដូរ និងការគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ប្រកបដោយតម្លាភាព គណនេយ្យភាព ប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាព ព្រមទាំងធានាបាននូវចីរភាពនៃការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ សំដៅរួមចំណែក៖

- ១- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងតម្រូវការសាច់ប្រាក់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។
- ២- ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការហិរញ្ញប្បទាន សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម។
- ៣- អភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រ និងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៤- គាំទ្រគម្រោងអាទិភាព និងចាំបាច់ផ្សេងទៀត។

មាត្រា ២ .-

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះការបោះឆ្នោយ ការជួញដូរ និងការគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋនៅក្នុងនិងក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៣ .-

និយមន័យនៃពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់ក្នុងច្បាប់នេះ មានដូចខាងក្រោម៖

១- គណនី សំដៅដល់គណនីទូទៅនិងគណនីពិសេសរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលមានជាធរមាន និងគណនីពិសេសផ្សេងទៀតដែលបានបង្កើតដោយច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- គូប៉ុង សំដៅដល់ការប្រាក់ដែលត្រូវទូទាត់តាមលក្ខខណ្ឌនៃមូលបត្ររដ្ឋដែលបោះឆ្នោយដោយអនុលោមតាមច្បាប់នេះ។

៣- បរិវិសកម្ម សំដៅដល់ការដាក់សំណើសុំទិញមូលបត្ររដ្ឋដែលបោះឆ្នោយដោយអនុលោមតាមច្បាប់នេះ។

៤- មូលបត្ររដ្ឋ សំដៅដល់បណ្ណ សញ្ញាបណ្ណ និងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀតដែលបញ្ជាក់ពីការទទួលស្គាល់បំណុលដែលបានបោះឆ្នោយក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលនៅក្រោមច្បាប់នេះ រួមមាន៖

- ក- បណ្ណរតនាគារដែលមានឥណ្ឌប្រតិទានតិចជាងមួយឆ្នាំ។
- ខ- សញ្ញាបណ្ណរតនាគារដែលមានឥណ្ឌប្រតិទានចាប់ពីមួយឆ្នាំឡើងទៅ។
- គ- មូលបត្ររដ្ឋផ្សេងទៀត។

មូលបត្ររដ្ឋទាំងអស់ខាងលើនេះ មិនរួមបញ្ចូលនូវមូលបត្រដែលបោះឆ្នោយដោយសហគ្រាសសាធារណៈ និងមូលបត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមិនស្ថិតក្រោមវិសាលភាពនៃច្បាប់នេះទេ។

រដ្ឋមន្ត្រី សំដៅដល់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៦- រាជរដ្ឋាភិបាល សំដៅដល់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៧- វិញ្ញាបនបត្រមូលបត្ររដ្ឋ សំដៅដល់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយមានការធានានូវការបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់ពេញលេញពីរាជរដ្ឋាភិបាល ដោយមានចែងអំពីរយៈពេល លក្ខខណ្ឌ និងកាតព្វកិច្ចផ្សេងៗទៀតរបស់មូលបត្រនោះ។

៨- ឥណប្រតិទាន សំដៅដល់កាលបរិច្ឆេទដែលមូលបត្រត្រូវដល់កាលកំណត់សង។

ជំពូកទី២

ការបោះផ្សាយនិងការដាក់លក់មូលបត្ររដ្ឋ

មាត្រា ៤ .-

ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

ក- ស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រោមអំណាចរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី មានតែរដ្ឋមន្ត្រីមួយគត់ដែលអាចបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈឬច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។ រដ្ឋមន្ត្រីអាចផ្តល់ប្រាក់វិញ ទិញមកវិញ និងទូទាត់សង នូវរាល់មូលបត្ររដ្ឋដែលដល់ឬមិនទាន់ដល់ឥណប្រតិទាន។ ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវមុខសញ្ញាចំណាយនៃតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានរបស់រដ្ឋ។

ខ- រាល់ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងការបោះផ្សាយនិងការគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី។

គ- ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន រាល់ការងារបច្ចេកទេសនិងប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងមូលបត្ររដ្ឋអាចអនុវត្តដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិង/ឬទីផ្សារមូលបត្រប្រតិស្រុត តាមការកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីលើកលែងតែមានចែងក្នុងច្បាប់ផ្សេងទៀត។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវបង្កើតនីតិវិធីដើម្បីបែងចែកឱ្យដាច់ដោយឡែកពីគ្នានូវមុខងារប្រតិបត្តិការទាក់ទងនឹងមូលបត្ររដ្ឋ និងមុខងារគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ។

មូលបត្ររដ្ឋអាចត្រូវបានបោះផ្សាយជារូបិយវត្ថុជាតិឬជារូបិយបណ្ណបរទេស។

មូលបត្ររដ្ឋអាចត្រូវបានបោះផ្សាយក្នុងប្រទេសឬនៅក្រៅប្រទេស តាមការកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី។

មូលបត្ររដ្ឋដែលត្រូវបានបោះផ្សាយលក់ គឺជាការទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

មាត្រា ៥ .-

មិនត្រូវប្រាក់សរុបនៃការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង

នាយករដ្ឋមន្ត្រីត្រូវធ្វើសំណើទៅរដ្ឋសភា ដើម្បីសុំការអនុម័តលើការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋបន្ថែមទៅលើ ចំនួនទឹកប្រាក់សរុបដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តរួចហើយ ដោយត្រូវបញ្ជាក់ពីគោលបំណងនៃការបោះផ្សាយ មូលបត្ររដ្ឋបន្ថែមនេះ។

មាត្រា ៦ .-

មូលបត្ររដ្ឋអាចត្រូវបានបោះផ្សាយក្នុងទម្រង់វិញ្ញាបនបត្រឬទម្រង់អេឡិចត្រូនិច ដែលអាចបង្ហាញបាន និងបោះពុម្ពជាទម្រង់ដែលអាចអានបាន។

មាត្រា ៧ .-

អ្នកចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងទីផ្សារដំបូងអាចជាគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលបានទទួលអាជ្ញាបណ្ណពី ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ឬក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលបានទទួលអាជ្ញាបណ្ណពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ឬស្ថាប័ន ផ្សេងទៀត តាមការកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី។ អ្នកចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងទីផ្សារដំបូងអាចដេញថ្លៃ និង/ ឬធ្វើបរិវិសកម្មទៅលើមូលបត្ររដ្ឋ ក្នុងនាមខ្លួនឯងនិង/ ឬក្នុងនាមភ្នាក់ងាររបស់បុគ្គលផ្សេងទៀត។

មាត្រា ៨ .-

មូលបត្ររដ្ឋអាចត្រូវបានដាក់លក់ជាសាធារណៈនៅទីផ្សារដំបូង ដោយការដេញថ្លៃឬវិធីសាស្ត្រផ្សេង តាមការកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី។

មាត្រា ៩ .-

ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ព្រមទាំងធានាប្រសិទ្ធភាពនិងតម្លាភាពនៃការបោះផ្សាយនិងការ ដាក់លក់មូលបត្ររដ្ឋ រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសនូវ៖

- ក- វិធីសាស្ត្រនិងយន្តការនៃការបោះផ្សាយនិងការដាក់លក់មូលបត្ររដ្ឋ។
- ខ- ទម្រង់និងដំណើរការពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋដែលត្រូវបោះផ្សាយ។
- គ- អ្នកចូលរួមដោយផ្ទាល់និងអ្នកដែលមានសិទ្ធិក្នុងការចូលរួមក្នុងទីផ្សារដំបូង។
- ឃ- ការកត់ត្រាអ្នកធ្វើបរិវិសកម្ម។
- ង- ការរក្សាទុកមូលបត្ររដ្ឋនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកណាមួយ និងការចុះបញ្ជីជួញដូរមូលបត្ររដ្ឋនៅទីផ្សារ មូលបត្រប្រតិស្រុត។
- ច- ការទូទាត់ប្រាក់ដើមនិងអត្រាគូប៉ុងនៃមូលបត្ររដ្ឋ និងធាតុសំខាន់ផ្សេងៗទៀត។

មាត្រា ១០ .-

មានតែគណនីចរន្តនៃធនាគារជាតិនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្នុង គោលបំណងគ្រប់គ្រងមូលបត្ររដ្ឋ។

គណៈកម្មការមូលបត្ររដ្ឋអាចមានមតិការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋត្រូវបង្វែរចូលគណនីចរន្តសម្រាប់ចំណូលពីការបោះផ្សាយ មូលបត្ររដ្ឋដែលជាអនុគណនីផ្នែកចំណូលនៃគណនីទោលរតនាគារជាតិ។ ចំណូលពីការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវបញ្ជូនទៅក្នុងគណនីចំណូលថវិការបស់រដ្ឋ។

ចំណាយលើការទូទាត់អត្រាគ្រប់គ្រងនិងការទូទាត់ប្រាក់ដើម ឬការទិញត្រឡប់មកវិញនៃមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវធ្វើឡើង តាមរយៈគណនីទោលរតនាគារជាតិ និងត្រូវកំណត់ក្នុងខ្ទង់មាតិកាចំណាយថវិការបស់រដ្ឋ។

មាត្រា ១១ .-

សិទ្ធិប្តឹងទាមទារសំណងនូវចំនួនទឹកប្រាក់នៃមូលបត្ររដ្ឋត្រូវអនុវត្តក្នុងរយៈពេល៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ ចំពោះប្រាក់ ដើមនិងគ្រប់គ្រងគិតចាប់ពីសំណុំប្រតិទាន។ អាជ្ញាយុកាលនេះត្រូវបង្កប់ឬផ្អាកដោយអនុលោមតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

ទ្រព្យសកម្មសាធារណៈនិងប្រាក់ចំណូលរបស់រដ្ឋ ត្រូវបានការពារពីការរឹបអូសនិងការហាមឃាត់ផ្សេងៗ។

មាត្រា ១២ .-

រាល់ប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្ររដ្ឋត្រូវស្ថិតក្រោមនីតិវិធីនៃរបបសារពើពន្ធជាធរមាន និងអាចទទួលបាន ការលើកទឹកចិត្តនិងការអនុគ្រោះនានា ស្របតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

ជំពូកទី ៣

ទីផ្សារបន្ទាប់នៃមូលបត្ររដ្ឋ

មាត្រា ១៣ .-

ការជួញដូរ ការផ្ទេរ ឬការដាក់ប្រាក់ភោគនៃមូលបត្ររដ្ឋ ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ឬដោយអ្នកចូលរួម នៅក្នុងទីផ្សារអន្តរធនាគារ ឬទីផ្សារមូលបត្រប្រតិស្រុត ឬដោយអ្នកដែលមានសិទ្ធិចូលរួមផ្សេងទៀត ព្រមទាំង យន្តការពាក់ព័ន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី។

អ្នកចូលរួមដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ អាចជួញដូរ ផ្ទេរ ឬដាក់ប្រាក់ភោគមូលបត្ររដ្ឋ សម្រាប់ខ្លួនឯងនិង/ឬជាភ្នាក់ងាររបស់បុគ្គលផ្សេងទៀត។

សិទ្ធិនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកចូលរួមដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី។

ជំពូកទី ៤

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៤ .-

បុគ្គលដែលក្លែងមូលបត្ររដ្ឋតាមរូបភាពណាក៏ដោយ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើដែលខ្លួនប្រព្រឹត្តនិង ត្រូវផ្តន្ទាទោសស្របតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១៥ .-

បុគ្គលណាមន្ត្រី ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តដេញថ្លៃ ឬពាក់ព័ន្ធក្នុងកាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀត ហើយមិនបាន បំពេញកិច្ចការកំណត់របស់ច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើដែលខ្លួនប្រព្រឹត្តនិងត្រូវផ្តន្ទាទោស ស្របតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ជំពូកទី៥
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៦ .-

ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស. ២៥៦៤
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ២៦ ខែ ៥ ឆ្នាំ ២០២០

ពស. ២០១២. ១៤៤៣

ន សីហមុនី
នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

កិត្តិស័ក្តិកោសលបណ្ឌិត ប៊ិន ឈិន